

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2. Vtrum effectus huius sacramenti sit adeptio gloriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

eius sanguinem, non habebis in vitam in uobis, loquitur enim Dominus de manducatione spirituali in uoto seu in habitu, in quo contineatur manducatio spiritua- lis actualis in uoto. Si uero confidetur usus sacramenti huius, quo nobis sacramentaliter iungitur, sic prima gratia non est effectus huius sacramenti, nisi per accidens ex parte subiecti, ut praedictum est, quia datur per modum nutrimenti, quod quia non est nisi uentis, non facit primam gratiam: qua primo habetur uita spiritus, sed praesupponit illam. Unde in ar. 3. ad tertium Auditor loquens de prima gratia dicit: Sic autem non datur in hoc sacramento.

q. 76. ar. 1. & 2.

lud secundae Corinth. 5. Caritas Christi urget nos. Et inde est, quod ex uirtute huius sacramenti anima spiritualiter reficitur per hoc, quod anima spiritualiter delectatur, & quodammodo inebriatur dulcedine bonitatis diuinae, secundum illud Can. 5. Comedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi. AD TERTIUM dicendum, quod quia sacramenta operantur salutem, quam significant: ideo secundum quadam assimilationem dicitur, quod in hoc sacramento corpus offertur pro salute corporis, & sanguis pro salute animae, quamuis utrumque ad salutem utriusque operetur, cum sub utroque totus sit Christus, ut supra dictum est. & licet corpus non sit immediatum subiectum gratiae, ex anima tamen redundat effectus gratiae ad corpus, dum in praesenti mēbra nostra exhibemus arma iustitiae Deo (ut habetur Rom. 6.) & in futuro corpus nostrum sortietur incorruptionem & gloriam animae.

ARTICVLVS II.

Utrum effectus huius sacramenti sit adeptio gloriae.

Inf. q. 80. ar. 2. ad 1. & Io. 6.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod effectus huius sacramenti non sit adeptio gloriae. Effectus enim proportionatur suae causae: sed hoc sacramento competit uiatoribus, unde & uaticum dicitur. Cum igitur uiatores nondum sint capaces gloriae, uidetur quod hoc sacramento non causet adeptionem gloriae.

Lib. ar. c. 25. in fi. co. 5.

¶ 2 Praeterea. Posita causa sufficienti, ponitur effectus: sed multi accipiunt hoc sacramento, qui nunquam peruenient ad gloriam, ut patet per Aug. 21. de ciui. Dei. non ergo hoc sacramento est causa adeptionis gloriae.

¶ 3 Praeterea. Maius non efficitur a minori, quia nihil agit ultra suam speciem: sed minus est accipere Christum sub specie aliena, quod fit in hoc sacramento, quam frui eo in specie propria, quod pertinet ad gloriam. ergo hoc sacramento non causet adeptionem gloriae.

SED CONTRA est, quod dicitur Ioan. 6. Si quis manducauerit ex hoc pane, uiuet in eternum: sed uita aeterna est uita gloriae. ergo effectus huius sacramenti est adeptio gloriae.

RESPON. Dicendum, quod in hoc sacramento potest considerari & id, ex quo habet effectum, scilicet ipse Christus contentus, & passio eius representata, & id, per quod habet effectum, scilicet usus sacramenti, & species eius. Et quantum ad utrumque competit huic sacramento, quod causet adeptionem uitae aeternae. Nam ipse Christus per suam passionem aperuit nobis aditum uitae aeternae, secundum illud Heb. No ui testamenti mediator est, ut morte intercederet, qui uocati sunt, accipiant repromissionem aeternae hereditatis. unde & in forma huius sacramenti dicitur: Hic est calix sanguinis mei noui & aeterni testamenti. Similiter est refectio cibi spiritualis, & unitas significata per species panis & uini, habentur quidem in pre-

fenti, sed imperfecte: perfecte autem in statu gloriae. unde Augustinus dicit super illud Io. 6. Caro mea uere est cibus: Cum cibo & potu id appetant homines, ut non esuriant neque sitiant, hoc ueraciter non praestat nisi iste cibus & potus, qui eos a quibus sumitur, immortales & incorruptibiles facit in societate sanctorum, ubi pax erit, & unitas plena atque perfecta.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut passio Christi in cuius uirtute hoc sacramento operatur, est quidem causa iustitiae gloriae, non tamen ita quod statim per ipsam introducatur in gloriam, sed oportet, ut prius simul compariamur, ut postea simul glorificemur (sicut dicitur Roma. 8.) ita hoc sacramento non statim nos in gloriam introducit, sed dat nobis uirtutem perueniendi ad gloriam, & ideo uaticum dicitur. In cuius figuram legitur 3. Reg. 19. quod Elias comedit, & bibit, & ambulauit in fortitudine cibi illius, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, usque ad montem Dei Oreb.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut passio Christi non habet suum effectum, in his qui se ad eam non habent, ut debent, ita & per hoc sacramento non adipiscuntur gloriam qui indecenter ipsum suscipiunt. unde Augustinus dicit super Ioan. exponens illa uerba, Aliud est sacramento, & aliud uirtus sacramenti: Multi de altari accipiunt, & accipiendo moriuntur. Panem ergo celestem spiritualiter manducate, innocentiam ad altare apportate. unde non est mirum, si illi qui innocentiam non seruant, effectum huius sacramenti non consequuntur.

AD TERTIUM dicendum, quod hoc quod Christus sub hoc quod Christus sub aliena specie sumitur, pertinet ad rationem sacramenti, quod instrumentally agit: nihil autem prohibet, causam instrumentalem producere potiorum effectum, ut ex supra dictis patet.

ARTICVLVS III.

Super questionis septimae in prima ar. c. 25. articulum tertium.

Utrum effectus huius sacramenti sit remissio peccati mortalis.

Q. 77. ar. 3. ad 3. ar. 5.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur, quod effectus huius sacramenti sit remissio peccati mortalis. Dicitur enim in quadam collecta, Sit hoc sacramento ablutio scelerum: sed scelera dicuntur peccata mortalia. ergo per hoc sacramento peccata mortalia abluuntur.

¶ 2 Praeterea. Hoc sacramento agit in uirtute passionis Christi, sicut baptismus: sed per baptismum dimittuntur peccata mortalia, ut supra dictum est. ergo & per hoc sacramento, praeterquam cum in forma huius sacramenti dicatur, Qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

¶ 3 Praeterea. Per hoc sacramento gratia confertur, ut dictum est: sed per gratiam iustificatur homo a peccatis mortalibus, secundum illud Roman. 3. Iustificati gra-

In ar. 3. in responsione ad primum, nota nouitrium expositionum ibi alatarum secundam differre a prima in hoc, quod perfectio contritionis refertur ad scelera cognita, in prima autem ad occulta: quod ad utraque enim petitur ablutio per contritionem perfectam.

¶ In responsione ad secundum eiusdem articuli dubium occurrit de ueritate differrentiae positae inter suscipientem baptismum, & suscipientem Eucharistiam, quo ad hoc, quod est esse uel non esse in peccato mortali.

¶ Et est ratio dubii, quia utrobique suscipiens cum conscientia, & affectu peccati mortalis indigne suscipit.

4. di. 9. ar. 1. ad 2. co. fi. & di. 11. q. 2. ar. 3. q. 2.

q. 69. ar. 1.

ar. 1. huius